

Nr 7.  
Nov. 1934.

Redaktion:  
H. Eliaeson,  
SM6NL,  
Box 8.  
Motala.



## ORGAN FÖR SVERIGES SÄNDAREAMATORER

S.S.A. Föreningen Sveriges Sändareamatörer. (Section of I.A.R.U.)

Ordförande: J.F. Karlsson, SM6UA.  
Vice ordf.: E. Malmberg, SM5ZX.  
Sekreterare: Georg Malm, SM5VK.  
Skattmästare: Ivar Westerlund, SM5WJ.  
Tekn. sekr.: Bertil Arvidson, SM5RH.  
QSL-Manager: E. Malmberg, SM5ZX. SSA QSL, Stockholm 8.

- - o - -

### Distriktsledare:

SM1: SMLYF Gunnar Engström, Kiruna C.  
SM2: SM2VP Helmer Forssén, Piteå.  
SM3: SM3XJ Abraham Persson, Österalnäs, Själevad.  
SM4: SM4RL G.E. Hofring, Bondsjögatan 8, Härnösand.  
SM5: SM5ZL Arne Rydahl, Norrbackagat. 22, Stockholm.  
SM6: SM6WL Hans Eliaeson, Box 8, Motala.  
(Ställdföretr. i Göteborg SM6VX, G. Jansson,  
Nordhemsgat. 39, Göteborg.  
SM7: SM7XE Erik Olsson, Sveagatan 77, Limhamn.

### Editorial.

De svenska amatörernas standard har alltid varit hög. Under årens lopp ha allt fler hems övergått till kristallstyrning och skaffat sig mottagare som motsvara den nya tidens krav beträffande selektivitet och effektivitet. Även sändningstekniken har gått framåt. Enligt vår mening ha vi dock ett par "ovanor" som vi skulle vinna på att lägga bort. Den första är dubbelslagningen. Låt oss komma överens om att aldrig slå dubbelt då våra sigs rapporterats QSA 5. Talar Du med en nybörjare så sänd 50-takt eller mindre men alltid enkelt. Att som en del hems slå 100-takt dubbelt låter ej särskilt intelligent.

För det andra: misshandla ej svenska språket för mycket. Aldrig höra vi en utlänning förvanska sitt språk, så som vi gör. Om den första punkten här ovan efterlevs så få vi gott om tid både att slå å, ä och ö.

### över föreningens verksamhet under sistlidna arbetsår:

Den av årsmötet 1933 valda styrelsen har bestått av: Fil.dr. Bruno Rolf SM5-001, ordförande, försäkr.tjm. Erik Malmberg, SM5ZX, vice ordförande, radiotelegrafist Ivar Westerlund, SM5WJ, skattmästare civ. ing. Bertil Arvidson, SM5RH, tekn.sekr. och Hr Georg Malm, SM5VK, sekreterare. Ansvarig för QTC har varit SM5VK med biträde av Hr Folke Berg, SM5UR och Hr Sten Lindsten, SM5RG.

Den 5:e maj detta år drabbades emeller tid föreningen av en svår förlust i det att dess ordförande sedan föreningens bildande D:r B. Rolf avled. Föreningen sörfjer i honom en god och kunnig ledare, som genom ett uppförfande och intresserat arbete gjort den svenska amatörsändarrörelsen ovärderliga tjänster.

Antalet medlemmar den 31 aug. 1934 163 varav jämt 100 sändare, 57 lyssnare och 6 korresponderande medlemmar. Motsvarande siffror varo den 31/8 1933 124, 45, 76 resp 3. På de olika distrikten fördelar medlemarna sälunda: D1 2, D2 3, D3 8, D4 2, D5 71, D6 41, D7 30, D8 6.

Ordinarie årsmöte avhölls den 30 sept. 1933, varvid civ.ing. Hilding Björklund

Styrelsens berättelse för arbetsåret 1933 - 1934.  
Föreningen Sveriges Sändareamatörers styrelse får hämed överlämna berättelse

höll föredrag "Om anpassning av feedrar".

Allmänt föreningsmöte avhölls den 9 dec. 1933, varvid SM6TO höll föredrag "Om modulering av sändare". Vidare förekom utdelning av priser från telegraferingstävlan den 5 dec. "Gyllene nyckeln" erövrades av SM5WJ, som därmed fick sin åtrådda första intekning. Ställningen är sålunda nu -TN 2 intekningar, -UR 2 och -WJ 1 intekning. Klass 2 vanns av SM5-064 och Klass 3 av SM5-039. Välsändningspriset togs av SM5ZL.

Aven detta år ha en del privatpersoner och firmor bidragit till främjandet av amatörrelsen genom att skänka priser till förenings tävlan, och beder styrelsen att speciellt till Apotekare John Fr. Karlsson, SM6UA, få uttala förenings djupt kända tacksamhet. Tävlingen möttes som vanligt av välvilligt intresse från Telegrafverket och pressen.

Under tävlingen avlades godkända licensprov av 3 lyssnaremedlemmar, av vilka 2 sedermera licensierats med anropen SM6WP och SM5VT.

Förutom den traditionella telegraferingstävlan hava under arbetsåret 3 tävlingar anordnats:

Jultesten, som vanns av SM6WL med SM2VP och SM5YH som närmaste män.

Snabbqsotesten i mars. Vinnare SM6UA, följd av SM7RV, SM7XC och SM7YO.

Sommartesten i juni, vunnen av SM7XX, närmast följd av SM6UB, SM6SS och SM6VR.

Tävlingarna ha huvudsakligen gått på 3500 khz, jultesten dock delvis på 1750 khz, vilka band fortfarande visat sig pålitliga för inom-svensk trafik.

Distriktsledareinstitutionens betydelse har ökats i samma mån som aktiviteten integrats. Som var och en torde inse är det hopplöst för styrelsen att kunna hålla kontakt med varje enskild medlem, som dock är i sin fulla rätt att fordra att hos någon mera erfaren amatör kunna erhålla hjälp och råd och detta helst genom personligt sammanträffande. Varje medlem bör därför från början göra klart för sig att distriktsledaren är en man i auktoriserad ledareställning, till vilken han kan och i första hand bör vända sig. Styrelsen har nöjet framföra sin tacksamhet till samtliga DL:s för förtroendefullt och gott samarbete och för förtjäntfullt arbete inom resp. distrikt.

Tekn. sekreteraren har under året huvudsakligen behandlat frågor rörande rundradiostörningar och deras bekämpande. Den utsträckta bc-tiden har ju medfört, att de flesta hams, som äro bosatta i tätbebyggda samhällen, på ett eller annat sätt måst modifiera sina sändare (event. grannarnas mottagare) för att undvika beklagliga följer.

QSL-byrån har foreställts av ordföranden och efter dennes död av vice ordföran-

den. Förmedlingen har omfattat c:a 800 kort pr månad. Nytt för året är att kort till smygsändare enligt internationell överenskommelse återställas till vederbörlande avsändare.

Av QTC har under året utgivits 10 nummer med omfång beroende av materialtillgången. Med särskild tacksamhet får styrelsen omnämna SM5UR:s insats såväl i egenskap av bitr. redaktör som energisk medarbetare.

Som komplement till QTC har varje lördagsmiddag en bulletin utsänts, innehållande aktuella nyheter. Den sändes i regel av SM5UR, SM5XW, SM5WJ och SM5VK. Då rundradiotiden å lördagarna utökades, måste bulletinen tvärr tillsvidare inställas.

Internationella samarbetet har gått i samförståndets tecken. Bl.a. har samarbetet under året inriktat sig på QSL- och Unlicfrågorna. Genom IAURU har SSA berotts tillfälle delta i beslut rörande aktuella internationella amatörfrågor.

Det goda förhållandet till myndigheterna har i någon mån grumlats på grund av unic- och bc-störningar. I samma mån som licensantalet stigit, synes emellertid förståelsen å vederbörligt håll ha ökats, varför styrelsen för närvarande har goda förhoppningar på fullt samförstånd.

Betr. förenings ekon. ställning hänvisas till revisorernas berättelse.

Styrelsen får slutligen framföra sin tacksamhet till distriktsledare och övriga medlemmar för framgångsrikt samarbete och uttala den förhoppningen att den ökade aktiviteten = licensantalet icke måtte vara en tillfällighet utan att amatörsändarrörelsen på allvar måtte ha slagit igenom.

Stockholm den 29 september 1934.

Erik Malmberg  
v. ordf.

Bertil Arvidson Georg Malm  
Tekn. sekr. sekr.

Ivar Westerlund  
Skattmästare

- - - o - - -

#### Revisionsberättelse.

Undertecknade Barksten och Hånell ha granskat föreningen SSA:s räkenskaper för verksamhetsåret 1933-1934 och därvid kunnat konstatera, att desamma förts med ordning och att alla poster omsorgsfullt verifierats. Likaledes hava vi tagit del av styrelsens protokoll och då någon anmärkning ej kan framställas föreslå vi att föreningen beviljar styrelsen full och tacksam ansvarsfrihet.

Stockholm den 29 sept. 1934.

Hugo Hånell Emil Barksten

- - - o - - -

Arsrapporter:

DL5.

Verksamheten inom femte distriktet har under det gångna verksamhetsåret varit måttlig. Dock under höstens och vinterns tävlingar bättre, tidvis t.o.m. omåttlig.

Föreningen och distriktet drabbades på våren av ett hårt slag genom D:r Rolfs och UR:s bortgång. Med dem förlorade Föreningen ett par av sina mest hängivna medarbetare.

Rekryteringen inom femte har, evad det gäller kvantiteten, varit fullt tillfredsställande. I övrigt torde man om rekryteringen kunna tillämpa satsen: många är kallade, men få är utvalda. Och kanske lika gott det.

Meetings ha under året hållits var 14:de dag med god anslutning. TN höll vid ett meeting ett föredrag om TX:en, vilket hade till följd, att alla Sthlm-are nu låta CC. När de låta alls. TN tnx.

Distrikts "aktiva lyssnare" ha samliga sökt och erhållit licens.

Slutligen ber DL att till Styrelse och medlemmar få framföra ett tack för gott samarbete under det gångna året, önskande ett lyckosamt nytt. 73

Arne Rydahl  
SMSZL. DL 5.

- - - o - -

DL6.

Vid en återblick på det gångna året konstatera vi med största tillfredsställelse att kortvägslivet inom sjätte distriket utvecklats på ett synnerligen glädjande sätt. En mängd nya hams ha vi sett födas, vilka trots sin ringa ålder redan intaga en framstående plats i etern. Bara inom Göteborgs stad har antalet stigit med över 100 % trots en del åderlåtningar och man kan nu tala om ett verkligt SAB-gäng.

Aktiviteten inom distriktet har varit synnerligen livlig, vilket deltagarlistorna vid SSA:s tävlingar noga bär vittne om. Fråga är, om något annat distrikt kan uppvisa ett så stort antal aktiva i förhållande till totala antalet licensierade, som just sjätte. Denna aktivitet är av den äkta sorten. Inskräcker sig alltså ej till enbart testerna.

DL-rapporter ha regelbundet insänts till SSA; En del medlemmar ha sökt underlätta DL:s arbete vid författandet av dessa rapporter. Särskilt omnämndande med tack för god hjälp förtjäna -UJ, -RE och -YC. Korrespondens med ett antal lyssnaremedlemmar har även förts.

Vid ett års slut brukar man ej blott se tillbaka utan man söker även blicka framåt. Skola vi med ledning av det gångna året försöka skapa oss en bild av det kommande. Konstatera vi att framtiden ter sig

pas. Vi veta dock alla att SSA haft och alltjämt har stora svårigheter att kämpa mot, såväl ekonomiska som andra. Så mycket större anledning ha vi därför att hålla ihop. Det gäller för var och en av oss att hjälpa till med vad han kan. SSA och QTC bli ej större och bättre om vi sitter med armarna i kors och klaga över bristande intresse och framåtanda hos styrelsen. Den gör så gott den kan (=det bästa möjliga) det kunna vi vara förvissade om och böra med tacksamhet notera.

Kom ihåg: SSA blir vad DU och jag göra den till.

73

Motala den 28 sept. 1934.

Hans Eliaeson DL6.

- - - o - -

DL 7.

Kortvägsintresset i distriktet har under det gångna arbetsåret varit i stadigt stigande och SM7 har flera aktiva hams, både intresserade av dx och speciellt sm-qso. Så ha vi dessutom kända allround-hams, som gör alla band osäkra. När 7YG är riktigt ifarten kan man ha tur att träffa på honom på alla banden samma dag, hi! I Hälsingborg ha vi ju oxo en duktig dx-workare, nämligen 7WS. Och slutligen med samma qra 7XV, som i dagarna skaffat sig cc. I Falkenberg ha ju hamsten sin stora Hallands-metropol. Tyvärr har dl inte kommit i tillfälle att besöka den, men jag vill lova att han är nyfiken att höra och se den tx, från vilken 7XX slår sina stadiga och väl markerade cq. Likaså vore det jättekul att få se 7RV:s key, som är så sprutande kvick att den skulle kunna väcka en dövstum. Vi önska FSA "Flera Sändare-Amatörer". I Växjö tyx kortvägen vakna igen. Där finna vi en mycket duktig ham, 7XY, som redan hunnit med mni qso. DL har på foto sett, att XY har en vy flött stn! 7YO ligger väl fortfarande och "lumpar" i samma qra, men ibland om söndagarna hörs ham från ordinarie qra. 7YA har varit ovanligt tyst sista tiden. I Kalmar ha vi distrikts utan gensägelse noggrannast byggda sändare (mottagare oxo, excuse dr ZY!!). Dar ordnas f.n. med en ny modell av cq-maskin, som får ett rikhaltigt skivprogram, hi! Kalmar har även fått en ham från sjätte distriket. Vår käre vän YC har ju flyttat dit. Welcome dr Ob! Så förflytta vi oss till Eslöv, där vi förgäves söka 7-088 och herr 7-079, men ändå finna Skånes måhända mest aktiva ham 7XZ och hans broder, som redan för länge sedan klarat provet för lic. Grattis 7WW har rest norrut. Simrishamn var ju tidigare en betydande kraftcentral för kv och kanske den är det än. Tyvärr hörs mycket få sigs därifrån. 7ZQ är i SAA, 7VF

misstankar att kortvägen dock till sist kommer att ta överhanden över The Yl, hi! 7SG måste bestämt ligga på 20 m. -7YN har varit på en liten tripp och hälsat på sjuor- na lite till mans. Nu är han hemma igen vid sin ec. SM7YZ råkade häromdagen ut för ett litet missöde. Han satt och dx-adé och märkte inte att hans yl under tiden använde antennen som klädstreck. Det var verkligen en knepig yl, och det är sällan som hamsernas fruar verkligen äro så intresserade för kv, att de kunna spela sina äcta män sådana små trevliga spratt. Jo, 7YE:s yl är ju så gott som fullfjädrad ham, och YE säger att hon snart kommer med i luften. Pse tri, 7YL är vakant än! YE har börjat övergå till foni nu. -7XF kör qro och har en fin tone på 80 m. På OZ-hams Generalforsamling köpte han en kvicksilverlikriktare och en vibroplex, så nu går det att hacka sönder t.c.m. till 500-ton om det behövs, hi! -7SP har nyligen flyttat och skall snart sätta upp en ny kärra. Vi tacka honom hjärtligt för fb meeting! -7XE har haft genomslag i alla blocken, men har nu skaffat nya från Siemens. F.ö. är tiden knapp för kv. -7YT har nu kommit tillbaka från Lapplandsvistelsen. Där uppe varo conds vy bad och dessutom var tiden knapp och räckte nätt och jämt till för commercial-qso med SAW och SAI. Nu var kar han stadigt efter bc på 80 m med sm, helst.

DL vore synnerligen tacksam för små meddelanden om stationerna i distriket. Det är nästan omöjligt att enbart genom qso lista ut en stations utseende, hi!

Ett hjärtligt tack i alla fall för det gångna året, och DL hoppas att SSA i framtiden mätte gå stadigt framåt. Vi ha ju under det gångna året drabbats av hårdare motstånd, och varje sm-hams skyldighet är att just nu inse föreningens svåra belägenhet.

Vi skola i varje fall göra vårt bästa för god kamratanda och sammanhållning inom distriket.

Vy 73

H.G. Gejvall  
SM7YT-DL7.

- - - o - - -

Från Distrikt 8.

Från ex SM2RW, Wallstén, i Mexico ingå följande goda nyheter via -TN.

"- så har den gamla hamen inom mig vaknat till liv igen. Tog min lic för några veckor sedan, telegrafiprof (50-takt) och teoretiskt-praktiskt kunskapsprov. Det senare tog närmare två timmar, men så klarade jag också 1:a klass amatörcertifikat och får således köra tfni och tgfi med max. 1 kw input i slutröret. Nytt reglemente sedan något år som är utmärkt. Licens ges på obestämd tid och kostar 2:20 pesos, ingen årsavkift. Har bärnat med en enkel TPTB med

två 45:or i parallell och 450 volt på anoderna, 30 W. FB T8-9. Signal X1FF. Har qso at W (förstas), VE, K5 och ZL, allt på 7 Mc. 14 håller jag på att ordna. Har hört EA och FM utmärkt på 7. D är inte så ovanligt här, så jag tycker att SM bör kunna gå. Föreningen "Liga Mexicana de Radioexperimentadores" är synnerligen livaktig och hamarnas antal har vuxit enormt senaste tiden."

-RW skriver vidare att han kommer hem till SM vid jultiden för att avnjuta en 4 månaders semester. Få se om någon SM får nöjet prata svenska med en Mexicanham innan dess! X1FF:s adress är: Frontera 4, Mexico, D.F., Mexico.

- - - o - - -

#### DL-valet.

Det av styrelsen utlysta valet av distriktsledare tycktes inte ha uppmärksammat av flertalet medlemmar. Med ledning av inkomna röstsedlar valdes DL i 3:dje, 5:te, 6:te och 7:de distrikten. Från de övriga förelägo inga röster, varför årsmötet tillsatte dessa DL's. Resultatet synes å sid. 1 i detta nr av QTC och, som framgår därav, äro 7XE och ställföreträdanden 6VX nya namn, som härmad hälsas välkomna till den ansvarsfulla befattningen. Samtidigt uttala vi ett "tack" till samtliga DL's för gott och uppförande arbete.

- - - o - - -

#### Kända CC-frekvenser.

Listan kompletteras med följande:

SM6SS	3550	Khz
SM7XV	3551	"
SM7YT	3623	"
SM6UJ	3630	"
"	3640	"
SM6SS	7100	"
SM7XV	7102	"

- - - o - - -

#### Marker stns.

På ömse sidor om 7 MC-bandet ligga följande stationer som kunna användas för kalibrering av vågmeter och mottagaren:

PZA	6904,5	kc	FXM	6975,0	kc
EAK	6945,0	"	HSE	7305	"
WAE	6950,0	"	DHE	7325	"
WKP	6950,0	"	WJU	7340	"
WEQ	6957,5	"	WJN	7370	"
WIZ	6965,0	"	OEK	7389	"
FXE	6975,0	"	WEM	7400	"

- - - o - - -

#### Oktober-rapport från DL6.

Årsmötet var talrikt besökt av sjätte distrikts medlemmar. Personligen närvarande varo -UA, -TO, -ZB, -UJ, -WL och -125, samt representerade genom fullmakter: -VX, -XC, -YM, -RE, -SS och -OO8.

-UA:s val till ordförande hälsa vi med största tillfredsställelse. Alla SSA-iter är eniga om att han är den rätte mannen på posten.

Den nyutnämnde SAB-ledaren -VX har insänt en utförlig rapport återgiven här nedan:

-VX har nu blivit 7:a med QRA Ystad. Ännu ha vi ej hört honom i SAB (hörd i Motala -Red).

-WR, som varit tyst ett par månader håller nu på att bygga ny rx och tx.

-WH är i luften varje dag på 40 och 80 m. Tonen varierar från T6 till T9. Håller på att prova antennsystemet som beskrivs i QST:s februari-nummer. 25 w. input.

-ZH har kommit hem från sina färder till sjöss. År i luften med sin cc-kärra på 40 m.

-UB är till sjöss men kommer hem i mitten av oktober.

-VX kör flitigt på 40 och 80 m. Har nu cc tx med en amerikansk -48 som osc och två stycken parallellt i PA:n. Rx:en är en 1-VL med hf-pentoder i hf-steg och detektor. Använder med fb resultat antennkopplingsenheten i QST:s februari-nummer.

-XC ny aktiv på 40 och 80 m. med vacker ton. -YM bygger om. Sänder då och då på 80 m.

-Ua är som bäste man sparad till sist. År vy aktiv på 40 och 80 m. Ibland med qra: Orust. Håller nu på att prova rx-antenn 20 m. lång och med nedledning av HVG-tråd. QRM betydligt mindre och signalstyrkan bättre på 40 m.

Måndagen d. 8 okt. hade -UA sammankallat oss till meeting. Närvarande varo -WR, -WH, -ZH, -VX, -XC och -YM. Det konstaterades att stämningen för SSA var vy fb, att vi voro vy glada att ha blivit ordförande. -VX demonstrerade sin nya rx, som var utrustad med klangfärgs- och volymkontroll samt variabel lågfrekvensförstärkning. Vidare fick -VX redogöra för sina försök med QST antennkopplingssystem. -XC höll kritik. -VX svarade: "Att då står det fel i boken! Hi!" -WH framförde ett sensationellt förslag som vi nu inte offentliggöra mon kunna vi föra det i land blir det amerikansk style över Sab. Efter diskussion i olika ämnen sörjde -UA för den lekamliga spisen. Resultat: ett vy trevligt meeting.

SM6VX.

#### Övriga nyheter:

-ZB vistas nu i Stockholm. Jobb hos LME. Kommer i luften så småningom.

-XT har mycket besvärelser med antenner och tx. Hoppas situationen ljusnar innan mm kas-tat grejorna ut genom fönstret. Tack för ufb brev till styrelsen och red-dl.

-YC har övergivit distriktschef och slagit sig ner i Kalmar. Sri OB.

-UJ stiger upp tidigt på morgnarna då andra SM:s ännu slumra. Skall nu testa QST:s

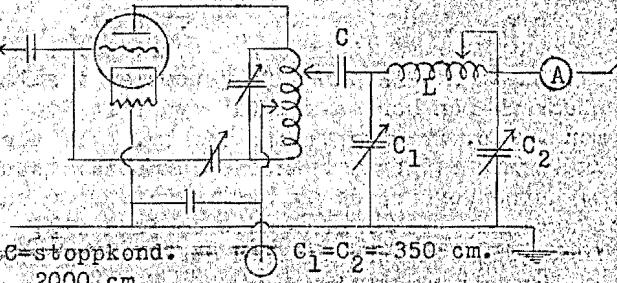
ant.-koppling, som han hoppas skall göra slut på de dåliga QRK-rapporterna. Tog sex fb fotos på årsmötet. Beställningar mottagas.

-VR: Vy QRL med jobb men sänder då och då. Den sista månaden mest på 40 m, där har workat ett par W:s med 12 w. input. (Fb OM-red) TX: Tritet osc -Pa med link-koppling mellan stegen.

-WL: Ny QRA: Motala. Bygger om hela stationen. Tx och rx provisoriska under tiden. Inspekterade -UJ:s stn den 20-21 okt. och fann den vy. fb.

#### En universal antennkopplingsenhet.

Under sitt föredrag på årsmötet behandlade -TO en antennkopplingsenhet som är beskriven i QST:s februari-nummer och som tilldragit sig stort intresse bland amatörrerna. Många ha redan provat den och uppnått mycket goda resultat. Kopplingsschemat här nedan visar



C=stoppkond.  $C_1=C_2=350 \text{ cm.}$   
2000 cm.

L= c:a 30 varv 2" diam. 160 m.  
c:a 15 " " " 80 m. etc.

apparaturen jämt inkopplingen till sändarens slutsteg. Avstämningen går till på följande sätt. Med enheten fränkopplad avstämmes tanken till resonans (minimum anodström).  $C_2$  vrider in till hälften, varefter enheten tillkopplas. Uttaget anbringas ungefär mitt emellan spolens anodsida och punkten där anodspänningen tillföres.  $C_1$  vrider tills en resonanspunkt nås (min. anodström). Är detta minimum för högt eller för lågt försöks med andra inställningar på  $C_2$ .  $C_1$  får för varje gång justeras men sändartanken röres ej. Ett i antennen inkopplat instrument skall visa max. antennström då  $C_1$  inställts. År antennens längd i det närmaste lika med en harmonic av den våglängd som sändaren avstämmes till skall  $C_2$ :s kapacitet vara stor.

Antennen kan vara av vilken längd som helst. Medelst enheten avpassas dess impe-dance så att max. effekt alltid fås i antennen. Enheten är ganska kritisk att ställa in. Vår för det tar en viss tid innan man kommer underfund med den.

Sveriges Landstormsföreningars Centralförbund anordnar innevarande arbetsår korrespondenskurser för utbildning av radiosignalister och radiostationschefer. Kurserna är öppna endast för personer, anslutna till den fri-

villiga landstormsorganisationen, varför intresserade böra söka samband med närmaste landstomsförening, vilken även kan lämna utförligare upplysningar. Finnes ingen landstormssammanslutning å orten, lämnar Sveriges Landstomsföreningens Centralförbund, Regeringsgatan 82, Stockholm, erforderliga uppgifter. Kurserna torde vara särskilt lämpliga för SSA:s medlemmar, och önskvärt vore, att i synnerhet lyssnarna på landsbygden begagnade sig av den möjlighet att grundligt få lära sig hur man bör ordna och sköta en station och allt vad till en sådan hör.

SM5ZX.

— — — o — — —

Blandat.

Vid försök med riktad sändning på 56 MC har det lyckats WLAL att få R8 sigs över till Boston, ett avstånd på omkring 100 miles. Egendomligt nog måste, för att Bostonstationerna skulle kunna höras, den riktade antennen användas även till mottagaren.

A.R.R.L's Sixth International Relay Competition som ägde rum den 10-18 mars vanns av W3ZZ med 32879 p. (QSO med 237 stns i 49 countries!) Bäste europe blev EA5BE med 15960 p.

I nästa nummer inflyter en prefix-lista som är synnerligen fullständig. -6VX beskriver sin ultramoderna rx. De OM:s som ämna insända bidrag till numret ifråga ombedes göra detta före den 10.nov.

— — — o — — —

Klipp ur UJ:s dagboksanteckningar 1922-26.

Vid det här laget (1922) var jag vederbörjlig installerad ombord på en Lloyddare med anropssignal SJW på väg till Medelhavet med last av trä och massa. Radiohytten tronade på övre bryggan och tjänst gjorde dessutom som sovhytt för telegrafisten samt (ej officiellt) som rökhytt för vakthavande.

Efter en del resor på väst-Afrika hamnade jag i nådens år 1923 på den amerikanska ostkusten och fick njuta av "musiken" på 600 m. från yankstationer. Sjöfarten var då mycket livlig och med den hypermoderna utrustning som Kungl. Telegrafverket för en billig penning tillhandahöll rederiernas fartyg, var det en verklig upplevelse att i ett års tid sköta radiotjänsten på en svensk ångare i amerikanska farvatten.

Min station var "up to date" i alla avseenden samt försedd med nödsändare i överensstämmelse med radiokonventionens föreskrifter för säkerheten på fartyg till sjöss.

Ingen må tro att något sparats från

jor av allra sista konstruktion och de mest fulländade och med radioteknikens utveckling svarande apparater ombord på de svenska ångarna på den tiden. Då känna Ni ej höga vederbörande.

Lymottagaren bestod av en fytkantig låda (ej olik våra nutida vägtelefoner, som ha en vev på sidan) försedd med en vev på högra sidan för avstämningen av våglängden.

Det svarta lådlocket var sluttande med diverse spakar och rattar ovanpå, allt fint förricklat för att göra ett fornämligt intryck på ärade telegrafister, som skulle njuta av nöjet att få handskas med "dyrgriparna". Högst uppe på locket tronade i en liten låda två "hypersensitiva" (hi!) kristalldetektorer av sinnrik konstruktion. De voro anläggningens hjärta fast de voro kroniskt ojusterbara!

Det fordrades en viss portion saktmod av den tidens telegrafister. Jag minns tillfället när man fick anstränga hörseln till det yttersta för att få in en avlägsen kuststation då de kåra detektorerna började krångla. Vid sådana tillfällen skulle det varit min högsta önskan att få hoppa jämförta på "jämmerlädan" och göra kaffeved av återstoden!

Sändaren var ju i jämförelse med mottagaren brå mycket bättre. Där lurade ju 3 kw. bortom gnistallrikarna färdiga att kasta sig ut i etern. Visserligen kunde man ej komma upp till de nödvändiga 800 meterna för radiopejling som fordrades i USA, men det fick gå ändå utan pejling till min stora förargelse, ty vid flera tillfällen skulle en radiopejling ha varit till ovärderlig nytt. Nu fingo vi i stället använda lodet och genom skarpt noggrannhet vid observationerna och manövreringen klara oss genom tjocka och mörker.

En kulan oktoberdag 1923 lämnade jag skeppet och slog mig ned för att skära guld med täljknivar!

Kom att få plats hos en radiofirma som jag stannade hos i tre år och var i tillfälle att få en god inblick i fabrikationen av den tidens radiodelar från transformatorer, chokes och condensers till rörehållare och rheostater, vilka jag under deras besök i provningsavdelningen med mina 10 underhuggare skulle ge sista granskningen före inpackning och utskeppning.

Det var ett angenämt jobb och av en verklig "oldtimer" från radions barndom, min överordnade "chief inspektör", kunde jag ibland få höra historier från den gamla goda tiden då han satt som "second operator" på New York Herald's radiostation i Battery Park i New York, när seklet var ungt.

Hammadien hade ju redan innan kriget varit i full fart i USA men när sedan kriget bröt ut slopades alla hamstations izen

och först 1920 vart det liv igen i luften efter fem års tystnad. Det var då jag blev allvarligt biten av radioflugan, så pass svårt att jag vid hemkomsten till Sverige byggde min första Hartley och skaffade erforderliga papper för att få vistas i luften med mina wattar. I mars 1928 fick jag koncession och min bug började göra oväsen bland bc lyssnarna. En tid hade jag en "tpg" men den vart ånyo utslagen av en Hartley som sedan fick stå på vinden ända tills i våras. Då var det som SS kom och gav mig en vänskaplig knuffi att vi askersundare skulle skaffa cc till våra kärror. Det vart bygge av och den gamla Hartleyen skrotades för att återuppstå i form av co-pa samt givetvis ren dc till anoderna.

Här i staden händer det rätt som oftast att lyset strejkar på söndagsmorgnarna och som reservsändare har jag en grp kärra (portable), som går på anodaccumulator, även den cc men med endast 1-3 watts input, vilket på 80 m. ger fb resultat.

Mottagaren är en liten National SW-3 som plockar in det mesta som finns att höra på, från hamfone på 20 m upp till "spark" på 600 m. allt efter önskan. Ibland kan det vara en viss tjusning för en f.d. telegrafist att lyssna på musiken på 600 eller 800 m.

Det vär några ord om UJ och mera kunde det bli, men jag vill ej trötta ut Er alla dr OM utan slutar med en förhoppning om att allt framgent få knyta nya vänskapsband genom vår kär hobby och att detta lilla försök till spaltfyllnad måtte få flera efterföljare bland andra OM att komma med en "lifestory", för det torde finnas massor av intressanta saker att skriva om bara någon börjar. Med best 73's och hope cuagn slår jag igen butiken

-UJ.

- - - o - - -

#### Från årsmötet.

Aven detta år hade föreningen genom vår traditionelle klubbmästare -010 lyckats få disponera Restaurant Gillets festvåning för årsmötet, och den trevliga omgivningen satte redan från början sin prägel på stämningen.

Gåldjande nog var anslutningen mycket god och de närvarande representerade dessutom genom fullmakter en aysevärd del av föreningens medlemmar ute i landet, vilket visar att intresset är i stadgit stigande.

Vice ordf. -ZX öppnade mötet med ett minnestal över de två som under detta år avlidit, ordf. d:r Rolf och Folke Berg, vilkas gärning betytt så mycket för SSA.

Sedan det konstaterats, att årsmötet

varit stadigenligt utlyst, och till justeringsmän valts -TN och -094, upplästes och godkändes styrelse- och revisionsberättelserna. På revisorernas uppmaning beviljades styrelsen full och tacksam ansvarsfrihet.

Man skred därpå till val av ny styrelse. Till ordf. efter d:r Bruno Rolf valdes med acklamation Apotekare J. F. Karlsson, SM6UA, den övriga styrelsen omvaldes.

Till revisorer utsågos Dir. E. Barksten, SM5VL, samt Civ.ing. G. Kruse, SM5TN, då Kontorsskrivare H. Hånell på grund av sjukdom avböjt omval. Som suppleanter valdes Hr. J. Lagercrantz, SM5SV, och Assistent O. Dunér, SM5ST.

Styrelsens förslag till nästa års budget framlades därpå. Nytt för året var upptagande av arvode till QTC-redaktören. Man ansåg detta väl motiverat och efter en kort diskussion godkändes budgetförslaget i oförändrad form.

Likaså beslöt årsmötet att årsavgifterna skulle fortfarande utgöras av kr. 10:- för aktiva medlemmar och kr. 3:50 för korresponderande.

Resultatet av DL-valet upplästes och fastställdes av årsmötet.

Därpå var ordet fritt och en livlig diskussion av diverse aktuella problem vidtog.

Strax före kl. 21.00 togs en paus på 15 min. varefter Civ.ing. Mats Holmgren, SM6TO, höll sitt intressanta föredrag om "Antennkoppling vid sändare". Den efterföljande diskussionen måste emellertid avsevärt avkortas, då klubbmästaren meddelade att supeén väntade. "Den allvarligare delen" förklarades därfor avslutad och man övergick till bordets fröjder.

Ett flertal anföranden hölls, bl.a. hälsade TN old UA välkommen som ledare och framförde föreningens tack för att han åtagit sig den ansvarsfulla posten som SSA:s ordförande. UA tackade och utbringade ett leve för föreningen.

- - - o - - -

Under de sist förflutna åren har på flera håll här i Europa, speciellt i Tyskland, arbetats på nya isolationsmateriel för högfrekvens. De gamla materielen bakelite, ebonit och porslin ha ju rätt avsevärda förluster, förlustvinkeln ofta över 1/2 %.

Man har nu lyckats framställa synnerligen hållfasta keramiska material med förlustvinklar ned till 1/100 %, alltså jämgoda med eller bättre än glimmer och kvartsglas. Materialen föras i marknaden under beteckningarna Calit, Calan, Ultra

Galan m.m., vilkas huvudsakliga skillnad ligger i förlustegenskaperna. De mekaniska egenskaperna påminna om porslin.

Utom som rena isolationsstycken t.ex. i vridkondensatorer har materialen kommit till användning som spolformar för precisionsspolar för k.v. Den cylindriska spolformen är här försedd med en gjuten gänga i vilken medelst metallsprutning anbringats en koppar- eller silverfyllning (Torde bli rätt stabilt!)

För sändare utförs kondensatorer, "tankar" med fast dielektrikum av detta materiel, vilket ställer sig förmånligt ur elektrisk hållfasthetssynpunkt.

För användning speciellt som kondensatordielektrikum framställs materialen Condensa och Condensa C med dielektricitetskonstanter resp. 40 och 100, vilket är anmärkningsvart mycket i jämförelse med t.ex. glimmer som har motsvarande siffror 8.

Genom speciell formgivning kan med dessa material framställas kondensatorer för höga spänningar och i kapaciteter upp till 5000/ $\mu$  F med häpnadsväckande små yttré dimensioner.

-----

En vetenskapsman i U.S.A. har utfört en serie undersökningar över högfrekventa svängningars förmåga att döda lägre djur, insekter o.dyl. i desinfektionssyfte. Av försöken synas framgi att en våglängd av c:a 100 m. är den gynnsammaste. Gynnsammaste fältstyrka utgör 2000 v/cm, och kan erhållas med en tämligen liten TX, c:a 100 w.

Ja, obs är det nu någon av Er. som har en granne med en soffa, går det ju an att försöka metoden, hi!

-----

#### Adressförändringar.

- SM6YC Sune Hjelm, Kalmar Radiobyrå,  
Södra Långgatan 9, Kalmar.  
SM6WX Magnus Johansson, c/o Elektrotekniska Byrån, Ystad. Numera alltså  
SM7WX.  
SM6WL Ing. H. Eliaeson, Box 8, Motala.  
SM5- Civ.ing. Yngve Boije, Valhallavägen 67, 2, Stockholm.  
SM6VX Ex. SM6-130; Polisman Gunnar Jansson, Nordhemsgatan 39  
Göteborg.  
SM7XV Boije Mattson, Karl X Gustavsgat.  
21. Hälsingborg.

#### AMERIKANSKA RÖR köper

SM-hansen nu liksom tidigare  
billigt och bra hos

K. T. STORDAL  
SM5-064  
Djursholm 2.

Priserna äro bortsett från ett  
par sänkningar oförändrade.  
De vanligaste typerna för sän-  
dare lagerföras samt dessutom  
följande typer:

1-V, 2A5, 2A6, 2A7, 5Z3, 6A7,  
6B7, 6D6, 6F7, 25Z5, 43, 52,  
58, 80.

ELEKTRODYNAMISK HÖGTALARE,  
5-tums, av extra gott utförande  
pris 15:- kr.

-----  
-----